

Jak předejít uklouznutí, zakopnutí a pádům na pracovišti **Identifikujte rizika, zaveďte opatření a školte zaměstnance** *od Stefana Ganzkeho*

Zakopnutí, uklouznutí a pád jsou často podceňovaným, ale velmi častým typem **pracovního úrazu**. Vezmeme-li jako příklad Německo, v roce 2021 bylo více než 172 000 hlášených pracovních úrazů v důsledku uklouznutí, zakopnutí a pádů, tj. nehod, které mají za následek více než tři dny pracovní neschopnosti. Nejenže v důsledku těchto nehod zemřelo sedm lidí, ale téměř 2 700 lidí se stalo částečně nebo zcela neschopnými práce.

Jak předejít uklouznutí, zakopnutí a pádům na pracovišti? – Velkým problémem, způsobujícím nebezpečí uklouznutí, zakopnutí a pádů, je to, že často chybí **povědomí o riziku**. Například, pokud jsou volně přístupná vstupní místa extrudéru, pokud pec v ocelářském průmyslu běží při vysokých teplotách nebo pokud řidič vysokozdvížného vozíku projíždí skladem, je riziko okamžitě zřejmé. Na kluzké podlaze nebo na schodech je však pro většinu lidí obtížnější rozpoznat akutní **riziko pro sebe nebo pro ostatní**. Pro společnosti je proto o to důležitější zaměřit se nejen na dodržování předpisů, ale také na **bezpečné chování** manažerů a zaměstnanců.

Identifikujte rizika, vyhodnoťte je a zaveďte opatření

Jako společnost jste odpovědní za provedení **hodnocení rizik** v souladu s právními předpisy. To znamená, že musíte **prozkoumat a vyhodnotit rizika**, která existují na pracovišti a v přilehlých oblastech, a odvodit **vhodná ochranná opatření**. Abyste předešli uklouznutí, zakopnutí a pádům na pracovišti, můžete podniknout kroky, jako je vyrovnání nerovných podlah nebo zvýšení frekvence čištění podlah, které mívají vlivem výrobního procesu kluzký povrch. V ideálním případě se na hodnocení rizik podílejí odborně způsobilé osoby v prevenci rizik, ale také manažeři. Pokud je to možné, může být užitečné zapojit také zdravotnický personál podniku a podnikovou radu.

Vyškolte zaměstnance

Školení zaměstnanců o existujících nebezpečích je pro společnosti zákonným požadavkem. Aby **si zaměstnanci byli lépe vědomi uklouznutí, zakopnutí a pádů**, měli byste se vyhnout prezentacím, monologům a frontálním přednáškám. Těmito metodami je obtížné zaměstnance oslovit. Navíc tento přístup může vést k negativnímu postoji k BOZP. Mnohem užitečnější a efektivnější je jít přímo na místo, kde hrozí zakopnutí, uklouznutí nebo pád: Například ve výrobě nebo logistice můžete pracovat na místě v malých skupinách a identifikovat potenciální nebezpečí, kterým mohou být např. překážka v cestě nebo kluzké podlahy, a poté zavést do praxe bezpečnostní opatření. Pokud zapojíte zaměstnance přímo, mohou přijít s **vlastními nápady na zlepšení**.

Reakce na změnu v zaměstnání

Bohužel ani sebelepší posouzení rizik nemůže zaručit stoprocentní bezpečnost. O to důležitější je, aby si manažeři a zaměstnanci byli při své práci vědomi rizik a eliminovali je. Nebezpečí zakopnutí může rychle nastat, například pokud je koberec v kanceláři zvlhčený, olejová skvrna se rozšířila na podlahu v zámečnictví nebo vidlice vysokozdvížného vozíku vyčnívá do jízdního pruhu.

Zaměstnanci s čistě vnější motivací pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci málokdy zareagují, ale jednoduše překročí překážku a jdou dál. Pro společnosti je proto o to důležitější vytvořit **vnitřní motivaci pro bezpečnost práce**, aby zaměstnanci v těchto situacích reagovali na rizika a přijali opatření, která zabrání uklouznutí, zakopnutí a pádům na pracovišti: Například zaměstnanec, který si všimne rozlitého oleje, ho sám řádně vyčistí. Jiný zaměstnanec si zase promluví o problému přímo s řidičem vysokozdvížného vozíku.

Dejte pozitivní zpětnou vazbu

Když zaměstnanci dbají na svou vlastní bezpečnost, uklízejí nebo hlásí nebezpečí, **pozitivní zpětná vazba** pomáhá zvýšit pravděpodobnost, že se chování bude opakovat. Z tohoto důvodu by vedení a samotní odborníci na BOZP měli vždy poskytovat zpětnou vazbu, jako je palec nahoru, poplácání po zádech, nebo dokonce poděkování. Pozitivní zpětná vazba na bezpečné chování zajišťuje, že **proces změny** pokračuje požadovaným směrem.

Manažeři musí být vzorem

Manažeři až po úroveň nadřízených směny by měli být pro zaměstnance vzorem. Pokud manažer projde kolem místa, kde hrozí zakopnutí nebo kolem kluzké podlahy, případně se nedokáže vypořádat s nebezpečným chováním, je to známka toho, že **kulturu bezpečnosti** v dané společnosti nesdílí všichni.

Pro manažery není vždy snadné vykonávat své povinnosti. Přestože alespoň jednou slyšeli o své právní odpovědnosti a závazcích, slyšeli jen málo o tom, jak své povinnosti plnit co nejjednodušším a nejudržitelnějším způsobem. Manažer chce zabránit tomu, aby se zaměstnanci zranili uklouznutím, zakopnutím a pádem, a předejít tak dnům až týdnům pracovní neschopnosti. Zkušenosti však ukazují, že pro některé manažery je obtížné se s riziky vypořádat a řešit je. Abychom to změnil k lepšímu a posílili kulturu bezpečnosti, je zapotřebí dobrá **integrace BOZP**, která manažery na tyto situace připraví.

Výhled

Společnost může být špičkou ve svém oboru, pokud jde o design, technologii a organizaci – ale pokud mají manažeři a zaměstnanci pocit, že bezpečnost a ochrana zdraví při práci je „nutné zlo“ nebo že se nehody „prostě stávají“, k pracovním úrazům bude i přes nejlepší výchozí podmínky nadále docházet, a zaměstnanci mohou v nejhorším případě dokonce vážně zranit sebe i ostatní. Za těchto okolností je navíc obtížné přiřadit pracovním úrazům místní zaměření.

Aby se zabránilo uklouznutí, zakopnutí a pádům ve vaší společnosti, musí manažeři a zaměstnanci dbát na sebe a na bezpečnost a zdraví svých spolupracovníků. Základem je vhodné bezpečnostní myšlení. Je důležité pracovat na vnitřní motivaci, aby si zaměstnanci i manažeři internalizovali důležitost toho, že dbají na bezpečnost, pořádek a čistotu.

Zde popsaný přístup může pomoci pozitivním způsobem změnit postoje manažerů a zaměstnanců. Cílem je spolupracovat na zajištění bezpečného chování, z něhož mají prospěch všichni.

O autorovi

Stefan Ganzke je výkonným ředitelem společnosti **WandelWerker Consulting GmbH**. Spolu se svým týmem si dal za úkol zlepšit přístup manažerů a zaměstnanců k bezpečnosti práce ve společnosti. Za tímto účelem WandelWerker Consulting GmbH spolupracuje se společnostmi na vývoji strategií pro systematické zlepšování kultury bezpečnosti.

Zdroj: <https://www.quentic.com/articles/trips-slips-and-falls-prevention/>